

Lietuvių kalbos patikra: Skill, kuris atpažįsta vertimą iš anglų

Nemokamas Claude Skill, kuris tikrina lietuvišką tekstą. Ne rašybą, o tas vietas, kuriose matyti, kad tekstas buvo galvotas angliškai. Su VLKK klaidų sąrašu, 788 svetimybėmis ir 189 000 žodžių spaudos korpusu.

SKILLS

9 MIN SKAITYMO

2026-09-23

RAKTAŽODIS: KALBA

ATSISIŪSK SKILL FAILĄ →

Atsidarys Google Drive. Parsisiųsk ZIP, išpakuok ir į Claude įkelk failą, kuris baigiasi .skill. Dirbantiems su Claude Code tame pačiame archyve guli aplankas.

Nori gauti failus per Instagram? Parašyk KALBA komentare po bet kuriuo apix.studija postu ir atsiųsiu juos žinute.

Parašai Claude'ui lietuviškai. Gauni tekstą, kuris lyg ir taisyklingas. Nė vienos rašybos klaidos. Bet perskaitai ir supranti: skamba kaip vertimas.

Ilgai galvojau, kad čia tiesiog toks AI balsas ir nieko nepadarysi. Pasirodo, ne.

Tai ne stiliaus problema. Tai sąrašo problema. Ženklių, iš kurių matyti, kad lietuviškas tekstas buvo galvotas angliškai, yra baigtinis skaičius. Juos

@APIX.STUDIJA APIXSTUDIJA.LT/GIGA/LIETUVIU-KALBOS-PATIKRA/ NEMOKAMAS GIDAS, DALINKIS SU

NUORODA

galima surašyti. O kai jie surašyti, Claude gali pats patikrinti savo tekstą pagal tą sąrašą prieš atiduodamas jį tau.

Būtent tai ir yra šitas Skill. Mygtukas atsisiųsti yra šio puslapio viršuje, nemokamai.

01

Iš ko jis padarytas

Ne iš mano nuomonės, kaip turi skambėti lietuvių kalba. Iš keturių dalykų, kuriuos galima patikrinti:

- **VLKK Kalbos klaidų sąrašas**, visos aštuonios kategorijos, plus Konsultacijų bankas
- **788 oficialiai nevertotinos svetimybės** su patvirtintais pakaitalais
- **319 straipsnių, 189 000 žodžių** dabartinės lietuviškos spaudos: LRT, 15min, Delfi, Verslo žinios, Lrytas, Bernardinai, Kauno diena
- **15 transkribuotų lietuviškų pokalbių apie dirbtinį intelektą**: tam, kad patikra žinotų, kuriuos angliškus žodžius lietuviai iš tikrųjų sako balsu, ir netaisytų jų be reikalo

Paskutinis punktas yra svarbiausias. Būtent dėl jo patikra netaiso žodžio *promptas* į *užklausą* ir nevadina *reels* trumpais vaizdo įrašais.

Ką jis randa

Aštuonias grupes, surikiuotas pagal tai, kas lūžta dažniausiai.

1. Angliški žodžiai, kurie įslinko

workflow, content, tool, engagement, launch, insight, feature, setup, mindset.

Dažniausia klaida iš visų. Ne todėl, kad rašai angliškai sąmoningai, o todėl, kad tekstas buvo galvotas angliškai ir vienas kitas žodis tiesiog neišsivertė.

2. Apostrofų hibridai

workshop'ai · skills'us · pack'a · hook'as · reels'ai

Bendriniam žodžiui apostrofas yra klaida **visada**. Yra trys išeitys, tokia tvarka: lietuviškas žodis (*dirbtuvės, rinkinys, kabliukas*), pilnai adaptuota forma (*promptas, prompto, promptų*) arba nekaitomas angliškas žodis (*keturi Skills, per Zoom*).

Apostrofas teisėtas tik **tikriniams vardams**, kurie baigiasi nebylia raide: *Claude'as, Claude'o, Claude'ui, Google'e*. Tai ne išimtis, o VLKK taisyklė.

3. Svetimybės

kontentas → turinys · *marketingas* → rinkodara · *imidžas* → įvaizdis ·

dedlains → galutinis terminas · *baneris* → reklamjuostė

Skill turi visas 788 su pakaitalais.

4. Vertiniai ir mirusios frazės

sekantis → šis, kitas · *pilnai* → visiškai · *gaunasi* → išeina · *tame tarpe* → tarp jų · *pirmoje eilėje* → pirmiausia · *pagrinde* → daugiausia · *bėgyje* → per · *vietoj to, kad* + bendratis → *užuot* + dalyvis

5. Linksniai ir prielinksniai

pas mane yra → *aš turiu* · *paspauk ant nuorodos* → **paspauk nuorodą** · *kreipti dėmesį kam* → *į ką* · *panašus kam* → **panašus į ką** · *domėtis apie ką* → **kuo**

6. Bendratis ten, kur reikia veiksmažodžio

kad sukurti → **kad sukurtum arba norint sukurti** · *jei kalbėti* → **kalbant**

7. Skyryba, skaičiai, pinigai

Ilgojo brūkšnio — lietuvių kalboje praktiškai nėra. 319 straipsnių korpuse — pasitaiko 196 kartus 10 000 žodžių, o — tik 1,4 karto. Skirtumas 140 kartų.

Toliau: „lietuviškos kabutės“ vietoj "tiesių" · 50 % su tarpu arba 50 proc. · 990 Eur, ne €990 (tame pačiame korpuse simbolis € nepasitaiko nė karto) · dešimtainis kablelis 3,5 · tūkstančiai su tarpu 1 000.

8. Giminė ir sakinio ilgis

Moteriškos giminės kreipiniai visai auditorijai (*pavargusi, pasiruošusi, susidomėjusi*) išmeta pusę skaitytojų. Paprastai geriausias taisymas yra ne vyriška forma, o toks sakiny, kuriame giminės iš viso nėra: *Esi pavargusi?* → **Pavargai?**

Sakinio ilgis: lietuviškos spaudos mediana yra **13 žodžių**, p90 yra 25.

Viskas virš 30 beveik visada yra du sakiniai, sulipinti į vieną.

03

Kaip įsidiesti

Failas, kurį atsisiunti, yra vienas ZIP. Viduje rasi tris dalykus: **PRADEK-CIA.md**, failą **lt-kalbos-patikra.skill** ir aplanką **lt-kalbos-patikra**. Kurį naudoti, priklauso nuo to, kur dirbi su Claude.

Claude programėlėje arba naršyklėje (claude.ai)

1. Išsarchyvuok ZIP (dukart spustelk)
2. Claude atsidaryk **Settings** (nustatymai)
3. Eik į **Capabilities** → **Skills**
4. Spausk **Upload skill**
5. Įkelk failą **lt-kalbos-patikra.skill**

Viskas. Nieko konfigūruoti nereikia.

Claude Code (jei dirbi terminale)

Nukopijuok aplanką `lt-kalbos-patikra` į `~/.claude/skills/`.

Terminale tai viena eilutė:

```
cp -R ~/Downloads/lt-kalbos-patikra ~/.claude/skills/
```

Patikrinti, ar atsirado:

```
ls ~/.claude/skills/lt-kalbos-patikra
```

Turi pamatyti `SKILL.md`, `references` ir `scripts`.

04

Kaip naudoti

Komandų atsiminti nereikia. Parašyk savais žodžiais ir įklijuok tekstą:

patikrink lietuvių kalbą ar skamba lietuviškai ar gerai parašyta sutvarkyk šitą tekstą

Skill įsijungia pats.

Pasakyk, koks tai tekstas

Taisyklės skiriasi pagal tai, kur tekstas keliaus. Verslo laiške *Jūs* yra privaloma, o įrašė tai skambėtų šaltai. Pasakyk vieną žodį ir patikra persijungia:

PASAKYK	KAM	KAS KEIČIASI
socialiniams tinklams	įrašai, karuselės, stories, žinutės	kreipinys tu , % toleruojamas
klientui	laiškai, pasiūlymai, PDF, verslui	pagarbus Jūs ir antraštėje, proc.
pamokai	pamokos, gidai, kursai	angliški terminai paaiškinami pirmą kartą

Ką gauni atgal

PATIKRA · socialiniams tinklams · 240 žodžių

KLAIDOS 3

1. 4 eilutė · „pilnai“ → „visiškai“

Prieveiksmis „pilnai“ tinka tik ten, kur tinka būdvardis „pilnas“. VLKK.

2. 9 eilutė · „€990“ → „990 Eur“

Lietuviškai simbolis rašomas po skaičiaus, su tarpu.

3. 12 eilutė · „workshop'ai“ → „dirbtuvės“

ĮTARIMAI 1

STILIUS 2

GERAI

Sakinių ilgis kaitaliojasi, kaip lietuviškame tekste ir turi būti.

PATAISYTAS TEKSTAS

(visas tekstas, paruoštas kopijuoti)

KĄ PAKEIČIAU IR KODĖL

Trys lygiai reiškia skirtingus dalykus:

@APIX.STUDIJA · APIXSTUDIJA.LT/GIDAI/LIETUVIU-KALBOS-PATIKRA/ · NEMOKAMAS GIDAS, DALINKIS SU NUORODA

- **KLAIDA** yra klaida. Taisom.
- **ĮTARIMAS** yra vieta, kurios mašina negali nuspręsti. Reikia žmogaus akies.
- **STILIUS** yra taisyklinga, bet galėtų būti geriau. Tavo sprendimas.

Ir **GERAI** būna visada, net kai klaidų daug. Patikra, kuri vardija tik blogus dalykus, neišmoko nieko pakartoti.

06

Skaičius, kuris padeda perskaityti rezultatą

Patikra kalibruota pagal du tekstų rinkinius, tad rezultatą galima perskaityti, o ne spėlioti:

TEKSTAS	KLAIDOS 1 000 ŽODŽIŲ
profesionaliai redaguota lietuviška spauda	0,24
su AI rašytas tekstas, kuris skamba kaip vertimas	6,75

Geram lietuviškam tekstui tenka maždaug viena klaida keturiems tūkstančiams žodžių. Tekstas, į kurį prasisunkė anglų kalba, sėdi apie 28 kartus aukščiau.

Jei tavo patikra grįžo su nuliu arba vienetu, tekstas yra spaudos lygio. Tai irgi atsakymas, ir jo verta laukti.

Tavo žodynas: penkios minutės, kurios pakeičia viską

Pakete yra failas MANO-ZODYNAS.md. Jis neprivalomas, ir daugumai jo neprireiks iš karto. Bet jis yra tas vienas dalykas, kuris paverčia bendrą patikrą tavo patikra.

Ten surašai:

- kaip kreipiesi į skaitytoją: **tu** ar **Jūs**
- kuriuos angliškus žodžius palieki sąmoningai
- kurių žodžių nenori matyti niekada
- savo srities tikrus žodžius

Paskutinis punktas yra svarbiausias, jei dirbi ne rinkodaroje. Dirbtinis intelektas mielai išgalvoja žodį svetimam amatui, ir būtent tas žodis išduoda greičiausiai. Grožio salonuose sakoma *laisvi laikai*, o ne *laisvi langeliai*. Tekstas su *langeliais* iš karto skamba kaip parašytas žmogaus, kuris salone nedirbo.

Tas failas laimi prieš patikrą. Jei ten parašyta, kad *reels* lieka *reels*, patikrą jų nebetaiso. Gramatika, linksniai ir skyryba lieka patikros darbas.

Claude Code failą perskaito pats. Programėlėje įkelk jį į Projektą arba įklijuok į pokalbį prieš tikrinant.

Ko patikra nedaro

Ji netikrina, ar tai, ką parašei, yra tiesa. Kalbos patikra ir faktų patikra yra du skirtingi darbai, ir maišyti jų nereikia.

Ji neperrašo tavo balso. Kalba taisoma, sakiniai lieka tavo. Jei taisymas keistų prasmę arba toną, pamatysi jį prie ĮTARIMŲ, o ne pataisytą tyliai.

Ji nesugalvoja žodžių svetimam amatui. Jei tekstas apie sritį, kurios žodyno ji nežino, ji paklaus, o ne išras.

Ir dar vienas sąžiningas dalykas. Patikrą sudaro dvi dalys: automatinis scenarijus, kuris randa viską, ką įmanoma nuspręsti taisyklėmis, ir skaitymas, kuris randa tai, ko taisyklė nemato. Antroji dalis aptinka linksnių valdymą ir sakinio formą. Pirmoji yra grindys, ne lubos.

09

Nuo ko pradėti

Paimk vieną tekstą, kurį jau paskelbei ir kuris tau patinka. Įkelk jį į patikrą.

Ne tam, kad pasitaisytum, nes jis jau paskelbtas. Tam, kad pamatytum, kurios trys klaidos kartojasi. Beveik visada tai trys, o ne trisdešimt, ir beveik visada tos pačios.

Tada įrašyk jas į `MANO-ZODYNAS.md` ir daugiau jų nebedarysi.